

आकस्मिकता निधी अग्रीम-

सिव्हील अपील क्र. ३४४५/२०११

महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि., विरुद्ध राज्य शासन व इतर या प्रकरणी मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई यांना रु. ७४.०० कोटी उपलब्ध करून देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग,
शासन निर्णय क्र.ससाका २०१७/प्र.क्र.१७५/३-स,
मंत्रालय, सहावा मजला, विस्तार इमारत,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ४ मे, २०१८.

- संदर्भ:** १) साखर आयुक्त, पुणे यांचे क्रमांक:साआ/सि.अ.३४४५/२०११/कक्ष-७/अर्थ-२, दि.०९.०४.२०१८.
२) मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे दिनांक ०५.०४.२०१८ रोजीचे आदेश.
३) वित्त विभाग जापन क्रमांक आकनि-२०१८/प्रक्र.२/अर्थ-३, दि.०४.०५.२०१८.
४) शासन निर्णय क्र.ससाका-२०१८/प्र.क्र.६३/३-स, दि.१९/०३/२०१८.
५) शासन निर्णय क्र.ससाका-२०१८/प्र.क्र.६३/३-स, दि.१३/०४/२०१८

प्रस्तावना:-

मा.सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथे विषयांकित अपिलाची सुनावणी दि.०५/०४/२०१८ रोजी झालेली आहे. मा.न्यायालयाचे दि.१५/०२/२०१७ चे आदेशानुसार राज्य शासनाचे वतीने दाखल केलेल्या ऑफिडेव्हीटचे अनुषंगाने मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दि.०५/०४/२०१८ रोजी झालेल्या सुनावणीमध्ये असे निर्देश दिले की, मा.मंत्री (सहकार) यांचे अध्यक्षतेखाली पार पडलेल्या दि.१४/०२/२०१८ चे बैठकीत उभय पक्षांनी मान्य केल्यानुसार, शासनाने “क्लेम्स कमिटीची” स्थापना केलेली आहे. अशाप्रकारची कमिटी स्थापन करण्याची हरकत नाही. तथापि, अशा कमिटीची संरचना मा.सर्वोच्च न्यायालय ठरवेल. त्यानुसार आर्थिक क्षेत्रातील विस्तृत अनुभव असलेल्या व्यक्तीची सदर समितीची सदस्य म्हणून काम करण्यासाठी शिफारस करणेबाबत, मा.सर्वोच्च न्यायालय रिझर्व्ह बँकेला तसेच मा.मुंबई उच्च न्यायालयाचे सेवानिवृत्त न्यायाधीश यांची संमती घेऊन त्यांची सदर समितीवर सदस्य म्हणून काम करण्यासाठी सुध्दा मा.सर्वोच्च न्यायालय याप्रकरणी मा.मुख्य न्यायाधीश, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई यांना विनंती करेल. सदर आदेशाची प्रत मिळालेपासूनचे ४ आठवड्यात वरीलप्रमाणे संबंधित व्यक्तींची नावे मा.न्यायालयाकडून राज्य शासनास कळविण्यात येतील. तदनंतर समिती गठीत करणेबाबत राज्य शासनाकडून आदेश काढण्यात यावा. सदर आदेशाचे दिनांकापासून एक महिन्याचे आत समिती त्यांचा अहवाल सादर करेल व त्यानंतर उभयपक्षांना मान्य झालेनुसार राज्य शासनाचे प्रतिनिधी व बँक प्रतिनिधी यांचे बैठकांमध्ये कमिटीचा अहवालावर विचारात घेण्यात येईल. सदर प्रक्रियेची फलनिष्पत्ती तीन महिन्याचे आत मा.सर्वोच्च न्यायालयास कळविण्यात यावी. उक्त विषयांकित बाबत पुन्हा सुनावणी दि.१० जूलै, २०१८ रोजी घेण्यात येईल. सदर आदेशाद्वारे नियुक्त समिती सदस्यांना, द्यावयाचा कामकाजाचा मोबदला हा राज्य शासन, बँक आणि नामनिर्देशीत सदस्य यांनी ठरवायचा आहे. दरम्यानच्या काळात राज्य शासनाने ऑफिडेव्हीटद्वारे मान्य केलेली रु.७४.०० कोटीची रक्कम ही उक्त संदर्भित आदेशाच्या दिनांकापासून ४ आठवड्यांच्या कालावधीत अपिलकर्ता बँकेला त्यांचे उक्त दाव्यातील मागणीचे अधिकार कायम ठेवून उपलब्ध करून द्यावयाची आहे व अपिलकर्ता बँकेने ती स्विकारावयाची आहे.

वरील सर्व बाबी पाहता, उक्त विषयांकित प्रकरणी शासन निर्णय क्र.ससाका-२०१८/प्र.क्र.६३/३-स, दि.१९/०३/२०१८ अन्वये गठीत केलेली “क्लेम्स कमिटी” दिनांक १३.०४.२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये रद्द करण्यात आलेली आहे. तसेच अपिलकर्ता महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि., मुंबई या बँकेस रक्कम रु.७४.०० कोटी उपलब्ध करून देण्याबाबत आदेश आहेत. सदर निधी अपिलकर्ता बँकेस उपलब्ध करून देण्यासाठी वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन अनुक्रमांक ३ येथील दिनांक ०४.०५.२०१८ रोजीच्या आदेशान्वये प्राप्त झालेल्या

आकस्मिकता निधीतून रु.७४,००,००,०००/- (रुपये चौऱ्याहत्तर कोटी फक्त) एवढा निधी अग्रिम मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

मा.सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथे सदर प्रकरणी अपिलाची सुनावणी दि.०५/०४/२०१८ रोजी झालेली आहे. मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे दि.१५/०२/२०१७ चे आदेशानुसार राज्य शासनाचे वतीने दाखल केलेल्या ऑफिडेव्हीटचे अनुषंगाने मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दि.०५/०४/२०१८ रोजी झालेल्या सुनावणीमध्ये दिलेल्या निर्देशाच्या अनुषंगाने आणि वित्त विभाग जापन क्रमांक आकनि-२०१८/प्रक्र.२/अर्थ-३, दि.०४.०५.२०१८ अन्वये मंजूर करण्यात आलेल्या रु.७४,००,००,०००/- (रुपये चौऱ्याहत्तर कोटी फक्त) एवढा निधी आकस्मिकता अग्रिम महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेस अदा करण्यासाठी मंजूर करण्यात येत आहे.

०२. सदर निधी मागणी क्रमांक व्ही-२, २४२५ सहकार, ००१ संचालन व प्रशासन, (०१)(०८)साखर आयुक्तालयाचे बळकटीकरण (अनिवार्य) १३, कार्यालयीन खर्च (२४२५१०५४) या लेखाशीर्षाखाली अंतिमतः खर्ची टाकण्यात यावा. यासाठी आकस्मिकता निधी सांकेतांक (८०००७४६७) असा आहे.

०३. या शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात आलेला आकस्मिकता निधी रक्कम रु.७४,००,००,०००/- (रुपये चौऱ्याहत्तर कोटी फक्त) संबंधित बँकेस अदा करण्यासाठी प्रस्तुत प्रकरणी लेखाधिकारी, साखर आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” व साखर आयुक्त, साखर आयुक्तालय, साखर संकुल, पुणे यांना “नियंत्रण अधिकारी” म्हणून प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यानुसार लेखाधिकारी, साखर आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे यांनी रक्कम आहरित करून संबंधितांना अदा करण्याची कार्यवाही त्वरीत करावी.

०४. आकस्मिकता निधी अग्रिम रकमेतून खर्च करण्याची देयके सादर करण्यासंदर्भात पुढील सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

(एक) आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी रक्कम संपूर्ण करण्यासंबंधीच्या आदेशात आगाऊ रकमेतून खर्च करताना सादर करण्यात येणाऱ्या देयकावर “आकस्मिकता निधी अग्रिम”, शासन जापन वित्त विभाग क्रमांक : आकनि-२०१८/प्रक्र.२/अर्थ-३, दि.०४.०५.२०१८ आकस्मिकता निधी सांकेतांक (८०००७४६७) अन्वये मंजूर” असे लाल शाईने लिहावे.

(दोन) आकस्मिकता निधी अग्रिम रकमेतून खर्च करण्यासाठी वेगळी देयके सादर करावीत.

(तीन) देयकावर जोडलेल्या संगणक चिठ्ठीवर अर्थसंकल्प शीर्षाचा कोड नंबर लिहीण्यात यावा.

(चार) आकस्मिकता निधी अग्रिमातून करावयाच्या खर्चासंबंधी देयके काढताना आकस्मिकता निधी सांकेतांकाचा वापर करावा.

(पाँच) आकस्मिकता निधी अग्रिमातून येणाऱ्या प्रत्येक रकमेच्या देयकावर वरच्या कोप-यात आकस्मिकता निधी हा शब्द लिहावा. तसेच आकस्मिकता निधी मंजूर केलेल्या वित्त विभाग शासन जापन क्रमांक: आकनि-२०१८/प्रक्र.२/अर्थ-३, दि.०४.०५.२०१८ अन्वये मंजूर असे देयकावर “लाल शाईने” लिहावे.

(छः) आकस्मिकता निधीतून मंजूर केलेला रु.७४,००,००,०००/- (रुपये चौऱ्याहत्तर कोटी फक्त) इतका अग्रिम धन मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार विहित कालावधीत पूर्णतः खर्च होईल याची दक्षता घ्यावी.

(सात) आकस्मिकता निधीतून मंजूर केलेल्या खर्चाचा हिशोब वेगळा ठेवून त्यासंबंधीच्या मासिक खर्चाचा प्रगती अहवाल प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत शासनास (सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग आणि वित्त विभाग) तसेच महालेखापाल यांना सादर करावा.

(आठ) देयकासमवेत जोडण्यात येणाऱ्या संगणक स्लिपमध्ये मुख्य लेखाशीर्ष/गौण लेखा शीर्ष/सांकेतांक इ. उल्लेख करावा.

(नऊ) आहरण व संवितरण अधिकारी यांचे लक्ष महाराष्ट्र आकस्मिकता निधी नियमाकडे वेधण्यात येत आहे. तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: सीएनएफ १०८३/१४०/अर्थसंकल्प-३, दिनांक २६.०४.१९८३ व ज्ञापन वित्त विभाग क्रमांक: सीएनएफ १०८३/१५३/अर्थसंकल्प-३, दिनांक २८.०८.१९८६ या द्वारे केलेल्या सूचनांची अंमलबजावणी काटेकारेपणे करावी.

०५. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २२८/२०१८/व्यय-२, दिनांक ०३.०५.२०१८ अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

०६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१८०५०४१५०४३८५७०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरी करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(दिपक शि. देसाई)

उपसचिव, सहकार(साखर), महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा.राज्यपाल महोदय यांचे खाजगी सचिव.
२. मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. सर्व विधान परिषद सदस्य, विधान भवन, मुंबई.
६. सर्व विधान सभा सदस्य, विधान मंडळ, मुंबई.
७. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. अपर मुख्य सचिव, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (मुळ स्वाक्षरीच्या १० प्रतींसह)
१०. प्रादेशिक सहसंचालक (साखर), पुणे विभाग, पुणे.
११. महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर.
१२. महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा) मुंबई/नागपूर.
१३. संबंधित जिल्हा कोषागार अधिकारी.
१४. अध्यक्ष/कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि., मुंबई.
१५. उपसचिव वित्त विभाग-व्यय-२/अर्थबळ/अर्थोपाय/अर्थसंकल्प, मंत्रालय, मुंबई.
१६. अवर सचिव/कक्ष अधिकारी (१७स, २१स, २२स व २५स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१७. निवडनस्ती-३स.